

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Gonsiori t. 4. Kõnetr. 700. Postkast 70. © Tellimise hind: aasta peale 500 marka, kuu peale 50 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga neljapäev.

VI. aastakäik.

Teisipäeval, 14. juulil 1925. a.

VI. aastakäik.

Austria pallivirtuoosid Eestis.

Esimesed elukutselised jalgpallimehed kodumaa pinnal.

**Meie rahvusmeeskonnal tuleb kõike kokkuvõttes pingutada, et rän-
gast kaotusest pääseda.**

Modern jalgpalli sünnitajateks on udu-
se Albioni pojad, kuid oma teise kodu-
maa on leidnud jalgpall igatahes sinise
Donau kallastel. Viimasel ajal on ka
Lõuna-Ameerika rahvad hakanud kirglik-
selt jalgpalli harrastama. Need kolm on
päämised jalgpallitsentrid, peaaegu tasa-
pinnalt võrdsed, kuid erinevad tempera-
mendilt.

Inglased on jalgpalliklassikud. Nad pa-
nevad pearõhku hästitreeneritud kehade-
le, suurele vastupidavusele, tugevale ja
täpsele löögile, käies veidi arkailist, nagu
kogu selle rahva oleminegi, rada ja hoi-
des trükit kinni põlistest traditsioonidest.
Nende mäng on kõrgeklassiline, ühtlane ja
tüse, kuid erilise vaimukuseta. Vastan-
dina inglastele on lõuna-ameeriklased,
kelle mängukultuuri tuntumad edustajad
on uruguailased. Nende mäng on terve-
na sädelev tulivärk, täis trikke, kus
igamees on solist ja valmis iga silma-
pilg üllatusega vastaseid ja publikut ra-
bama. Kuldse kesktee nende kahe äär-
muse vahel pakuvad donaurahvad, ungar-
lased, austerlased ja tšehhid. Nende män-
gus on inglase klassilist joont, kuid sel-
lele seltsib veel lõunamaalase tempera-
menti ja trikke mõõdukal määral, ilma,
et see rikuks ansambli sulava koostöö
või tõstaks silmapaistvalt esile üksikuid,
nagu see on juhus uruguailastega.

Donaurahvaste jalgpall võib seepärast
prätendeerida suurema praktilise edu
ja arvustuse tunnustuse peale, nagu sel-
lega praegu lugu tegelikult ongi. Un-
garlased, austerlased ja tšehhid on tihti-
peale lõõnud paremaid inglise meeskondi
ja ka uruguailased on pidanud näit.

Praaga Sparta paremust avameelselt
tõendama. Omavahel aga võistlevad
ungarlased, austerlased ja tšehhid vahel-
dava õnnega isekeskis. Mõned aastad
tagasi oli Ungari vaidlematult neist esi-
kohal, kuid nüüd on pidanud Ungari
Austria vastu esinedes järjekindlalt kao-
tustega leppima. Juhtimise küsimus
Austria ja Tšeho-Slovakkia vahel on aga
vaideldav, ja tänavune maavõistlus, mis

Austria rahvusmeeskond: Alates vasakult teisega on reas: Aigner, Häusler, Svatosch, Popovich, Cutti, Geyer, Blum, Gschveidl, Fischer; istukil Rainer, Kurz, Tandler, kõige ees istub pallil Horvath.

nende vahel peeti Tšehhi pealinnas, andis
võidu tšehhidele.

Kuigi vast ehk tšehhid suudavad pra-
egu löögijõulisema esituse välja panna,
on Austria jalgpallimeeste kontingent
võrratult laiem, ja ses mõttes ei suuda
temaga niihästi Ungari kui ka Tšeho-
Slovakkia võistelda.

Austrialased olid ka esimesed, kes kon-
tinendi rahvastest kutsusid läinud aastal
ellu ametliku professionalismi. Sellele
järgnes Tšeho-Slov., kuna Ungaris mak-
setakse aga jalgpallimeestele palka veel
varjatult. Siiski ei ole vist kaugel enam
päev, kus nemadki ametlikult selle sammu
astuvad.

Eestlastel on donaurahvastest kokkupuut-
umist olnud jalgpalli alal ainult ungarlas-
tega. See oli enne Pariisi olümpiaadi,
kui meie rahvusmeeskond Budapesti kü-
lastas ja Ungari teisele garnituurile 0:7
kaotas. See kaotus tundus siiski liiana

ja oli tingitud vähesest kogememisest —
match oli sel hooajal esimene. Kolm vä-
ravat võib aga Ungari esituselt meie
meeskond vist igal ajal vabalt lüüa saa-
da. Kuidas on siis lugu Austriaga?

Vahekord peaks umbes sama olema,
kuid võib juhustest ja ühe või teise poole
õnnest olenevana üles või allapoole nih-
kuda. Rootslased löid meid läinud aastal
5:2 ja said austrialastelt ise peksa 2:4 —
selle järel peaksime meie Austrialt saama
umbes 5 kuiva. Kuid on veel teine järje-
kord. Nii kaotas Soome Rootsil 0:4 ja
arvestas rootslaste kaotuste järele enesele
parajaks portsjoniks 0:8, tagajärg aga ku-
junes kõigest 1:2. See näitab, et jalgpall-
is mingid kindlaid norme ja vahekordi
maksma ei saa panna ja tagajärg ainult
momendist olenevaks jääb. Kõik ripub
meeleolust ja tahtejõu tugevusest, mis
hiilguse võib hooilt piilbasteks purustada
ja väetikesele hetkega võitmatu teras-
pantseri ümber kududa...

Austria mängijad.

(1. lehekülje järg.)

Austria praegune esitusmeeskond on tema jalgpalli kvintessents, parim mida suudab see spordimaak pakkuda. Kõik mehed on omaette kuulsused, nimed, mis paljugi kordi on Eesti Spordilehe veergudel viiksatanud, kuid kelle tutvustamiseks pole olnud seni võimalust piltigi tuua. Ainult ämar ettekujutus ja aulkartus on valitsenud meil nende vastu. Nüüd on meil võimalus neid palest-palge näha ja oma arvustuse alla neid võtta. Selle hõlbustamiseks loeb E. Spordileht omaks kohuseks üksikuid mängijaid mõne piltjoonega iseloomustada, et orienteerimine matsli kestvusel kergem oleks.

Meeskonna tugevam osa on edurivi, mis õige nobe ja löögivõimeline. Tema geniaalseks juhiks on väike ja füüsiliselt nõrk Horwath Simmeringist, kes mängib kesk-tormajat. Ta on olnud Austria viimasel kümnel maavõistlusel parim väravakütt, kes muuseas ka Zamorale on suutnud palli võrku saata. Rootsi vastu mängides lõi tema väravaid terveelt kolm. Ta on suurepäraline dribbeldaja, tehniliselt ja taktiliselt kõrgeltarenenud mängija.

Tema kõrval seisavad paremal tiival Hakoah'i mehed Neufeld—Häusler. Hakoah'i on teatavasti tänavune Viini meister ja on lõõnud muuseas tugevalt ka inglise professionaale. Ka Uruguai ega Bolton Wanderers ei oma nii tugevat paremat tiiba, kui on seda Hakoah'il. Häusler on üks parematest Viini tehnikameestest ja Neufeld on kuulus oma suure kiiruse ja kindla pallikäsitusena.

Vasaksemise kohal on Swatosch, Amateure, kes kuulub Austria valituma eliidi hulka. Ta on 38-krordne internatsionaal ja vääratamatu löögiga mees.

Vasakäär on noor Wessely, Rapid, kes viimasel ajal tõusnud kuulsaks oma tehnikaga, töö ja väljapaistva kiiruse tõttu. Ei ole haruldane juhus, et tema väravaid lööb.

Parem poolkaitsja on Schneider, WAC, hiilgav tehnik ja trikkidemees. Taktiliselt on ta üks parematest, keda Austria jalgpall seni kasvatanud.

Koch, Admira, keskpoolkaitsjana ei ole sedavõrd geniaalne, kui just energiline, viisa ja korralik.

Nietsch, Rapid, vasaku poolkaitsja kohal mängis reedel oma 37.-da maavõistluse. Ta on kindlama rutiiniga Viini poolkaitsja ja tehniliselt täiuslik.

Rainer, Vienna, parempoolne kaitsja, on alles noor mees, kuid juba kaasa teinud 14 maavõistlust. Teda peetakse üheks paremaks backiks Euroopa mandril ja tuletab stiililt meele inglise suurkaitsjaid.

Tandler, Amateure, on vasakpoolne back. Ta on Rainerile diametraalselt vastandiline tüüp. Ta on kiire ja robust, kuid mängib vähese orienteerimisega ja äärmiselt suure jõuga. Harilikult hiilgab ta Hispaania ja Itaalia vastu mängides, kuid ebaõnnestub Ungari vastu.

Aigner, Simmering, on Kesk-Euroopa parim väravavaht praegu. Ta on kindel ja kiiretotsustav pallipiidaja, kellest vaevalt palli mööda saab. Ei ole haruldane, et ta ka penaltid kinni püüab.

On võimalik, et Austria meie vastu mängides ka mõne reservmehe välja pa-

neb, kes samuti nimekad ja väljapaistvad pallivirtuosid. Reservidena on kaasas Austria: Siegl, Weiss, Wostrak, Popowich (Austria rekordinternatsionaal) ja Dumser.

Meeskonna saatjatena on kaasas: Austria jalgpalliliidu abiesimees dr. Ebersthaler, liidukapten Hugo Meisl ja liidu juhatusliikmed K. Edler, B. Schmied ja R. Feldmann.

Austria-Rootsi 4:2 (2:0).

Stokholmi staadioni, kus maavõistlus peeti, oli kogunud 5. juulil 17.000 pealtvaatajat. Meeskonnad esinesid järgmiselt:

Austria — Aigner; Rainer—Tandler; Richter—Nietsch—Schneider; Neufeld—Häusler—Horwath—Swatosch—Wessely.

Rootsi — Lindberg; Lundgren—Krook; Helgesson—Friberg—Klingström; Wenzel—Rydell—Kaufeldt—Keller—Kock.

Keskelt lahtilüües kaldub pall kohe Rootsi poolele ja kaitsel tuleb rakenduda värava päästmiseks. Järgneb sõit Austria värava alla ja Rydell lööb ½ mtr. mööda. Järgneb nurgalöök Rootsi heaks, mille järel Aigneril Kocki kardetavat pommipareerida tuleb.

11. min. saab Wessely palli, veab kaitsesist läbi ja söötab keskele vabalt platseerinud Horwathile, kes sedavõrd kähku lööb, et Lindberg ei jõua veel maigutadagi. 1:0.

22. min. teeb Neufeld hiilgava soolo ja tsenderdab karistuslasse. Seal seisavad küll kolm rootslast kaitsevalmis, kuid väle Horwath jõuab jälle vahele ja lööb 2:0. Peale selle on Rootsil mitu väravashansi, kuid Aigner päästab meisterlikult. (Mittmel korral võitleb Aigner üksinda läbimurdnud Rydelli ja Kaufeldtiga, kelle jalgelt ta ikka õigel ajal palli kätte saab.)

Teise poolaja 7. minutil on Wessely vaba ja jõuab Rootsi värava alla, kus ta aga lähedalt maalt posti lööb. Tagasi-põrkava palli saab siiski kätte Häusler ja temal ei ole raske pörutada 3:0.

13. min. saadab Swatosch Lindbergile vägeva pomm, mille see aga kiiduavalduste all püüab. Rootsi väravasse on nüüd kõva pealetung ja neljas värav on ainult ajaküsimus. Sellega saab hõlkkama 15. minutil jälle Horwath. 4:0.

Nüüd vihastavad rootslased õigustatult — 4:0 on juba liig. Tsentrist lahtilüües tormab kohe vägeva soologa ette Rydell ja kestab ainult pool minutit, kui ka Aigner kuuleb oma võrku sahisevat. 4:1. Nüüd järgnevad 3 nurgalööki Rootsi kasuks, kuid need ei too tulu. 36. minutil saab Keller Wenzelilt kena söödu ja ta ei viivita löömast 4:2. Löögivõimlus on veel Kaufeldtil ja Rydellil, kuid need lähevad luhta. Kolab lõpuvile ja minnakse veidi niikraalt laiali, kuna lootus oli olnud Austriat võita.

Vahekohtunikuna toimus sakslane dr. Bauvens nii kaotajatele kui ka võitjatele rahuloldavalt.

Austria-Soome 2:1 (1:1).

Meeskonnad asetisid väljale 10. juulil Helsingis 6000 pealtvaataja ees järgmistes koosseisudes:

Austria — Aigner; Rainer—Tandler; Richter—Dumser—Nietsch; Siegl—Schneider—Horwath—Swatosch—Wessely.

Soome — Belevicz; Koskinen—Lydman; Närvänen—Karjagin—Linna; Tolonen—Koponen (Kanerva)—Eklöf—Lönberg—Kelin.

Vahekohtunikuna Bergkvist, Rootsi.

Soome meeskonna kapteniiks oli Eklöf, kes loosiga võitis väljapoole valiku. Soomlased asusid kohe õnnestunult pealetungile ja juba 3. minut tõi nende kasuks värava. See oli penaltist, mis määrati vasaku backi Tandleri handsi eest. Lööki asus toimetama Eklöf. Tema esimese löögi tõrjus siiski Aigner, samuti teise, kuna vast kolmandal löögil õnnestus tal palli Austria võrku saata. Nii olid soomlased juhtimisel 1:0.

Austrialased asusid vastu pealetungile, nende väljamäng on ladus ja kunstiline, kuid väravalöökidest tuleb nappus. Soome kaitsjad on ikka õigel ajal palli kallal.

Korra murrab veel Eklöf läbi ja saadab lähedalt maalt kõva pomm. Aigner viskab maha ja pareerib, pall satub Tolosele, kes mõne meetri pealt huupi üle värava lööb.

40. minutil saavutavad austrialased Dumseri kaugelöögist tasuvärava. Järgnevad 5 minutit on austrialaste kõva surumine, kuid poolaeg lõpeb siiski 1:1.

Teine poolaeg väljendab silmatorkavalt austrialaste suurt pallikunsti. Koosmäng on vaimustav ja söödud antakse sentiimeetrilise täpsusega. 5. minutil saavutavad nad Wessely läbi vabalöögist võiduvärava ja see annabki lõputagajärje, õgugi et palju head tööd veel tehakse ja ka soodsaid võimalusi leidub. Ka soomlased Lönberg ja Kanerva (kes teisel poolajal Kopose asemele mängu tuleb) pääsevad üksiklähimurretega duellideni Aigneriga, kuid jäävad parajal momendil ilma pallita.

Soome lehed peavad paremaks meheks selle mängu järel Austria meeskonnas Dumseri, kes väljapaistva taktikaga tõotanud ja ratsionaalselt palli jaganud. Edasi Wesselyt, kes oli kardetavam forvard ja leidlikum mees igasugustes olukordades. Väike Horwath ei ole pääsnud oma nõrga füüsilise struktuuri tõttu seekord täiele maksvusele, kuna tema vastasmängijad olid suured ja tugevad.

Oma meestest peavad soomlased Eklöfi paremaks väljal ja ainsaks, kes kolhane Soome rahvusmeeskonda edurivi juhi kohal võistlustuld viima.

Austria poolt peetud maavõistlused 1924. ja 1925. a.

Saksa—Austria 4:3.
Austria—Itaalia 4:0.
Austria—Jugoslaavia 4:1.
Austria—Ungari 2:2.
Austria—Rumeenia 4:1.
Austria—Bulgaaria 6:0.
Austria—Egiptus 3:1.
Austria—Ungari 2:1.
Austria—Rootsi 1:1.
Hispaania—Austria 2:1.

1925. a.

Austria—Shveits 2:0.
Austria—Prantsuse 4:0.
Austria—Ungari 3:1.
Tsheho-Slov.—Austria 3:1.
Austria—Rootsi 4:2.
Austria—Soome 2:1.

Seega on Austria 1924. a. ja 1925. a. esimese poole kohta 11 võitu, 2 viiki ja 3 kaotust.

E. SPORDILEHE

tellimisi

võetakse vastu kõigis
postkontorites ja
lehe talituses

TALLINN, GONSIORI TÄN. 4

Mõnda päikese- ja õhuvannide mõjust inimese peale.

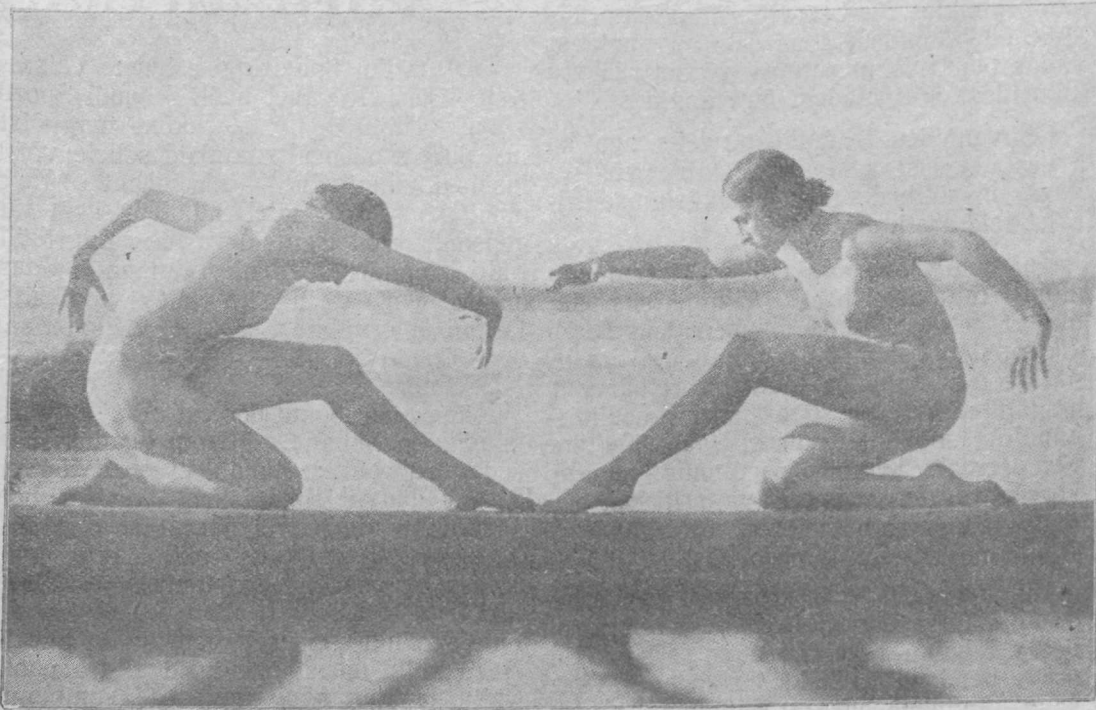
Dr. H. Jürgenson.

Vabadusse, värskendavatesse päikese kiirte ja kosutava õhu kätte kisub igat ühte tänapäeva suveaeg. — millise rõõmuga tervitab veel mainitud Kosmose ürgjõude iga sportlane, uuema aja inimene!

Päikese- ja õhuvannide tervendavat mõju tuntakse kahjuks veel vähe, sellepärast allpool ses küsimuses mõned read. Päikese kiirtes tuntakse kolme liiki kiiri: keemilisi, soojus- ning valguslisi. Kui me päikese kiire pimedasse tuppa läbi priisma laseme, siis saame nõnda nimetatud spektri — viikerkaari, mille äärmised värvid oleks ühes otsas violett ja teises otsas punane. See värviline pilt, mis meil toa seinal sarnase lihtsa katse juure tekib, lubas teadusel kindlaks teha, et ses ilusas viikerkaaril violett, kollasel, punasel jne. värvidel on ka eriline mõju. Violett kiired spektris said keemiliste kiirte nimetuse, punased kiired — soojuse kiirte nime ja punastest ja violett-kiirtest kõige kaugemal olevad kiired, spektri värvilised (kollane jne.) keskvärvid, valgus-kiirte nime. Kui meie, füüsikaalsest seisukohast välja minnes nii päikese kiirtes kolme liiki kiireid tunneme, siis peame seda ka eriti silmas pidama, rääkides päikese mõjust inimorganismi peale mitmesugustes maades, mitmesuguste päikese kiirte mõju all olevatel, millel ka oma eriline mõju inimese peale peab olema, kus inimene ühel või teisel viisil päikeselega koha peal harjuma peab, oma liigutustes, spordis vastavalt aklimatiseeruma.

Muidugi saab meil seejuures kergesti arusaadavaks, et ekvaatori elanik poleaamaa ööd välja ei kannataks, külmamaa elanik ekvaatori juures lämbuks jne. Päikese kiirte mõjust rääkides peame kindlasti silmas pidama ka isikut, kellest me räägime, kust ta pärit, rahvust jne. Ainult üht rahvust — juute — võivat ses mõttes üksi kosmopoliitideks pidada! Põlariõõ mõjul, kus päikest paljude kuude vältel pole, muutub inimese nahk (juba väliseltki kollaseks; inimene uimastub, tahab alati magada jne. Ekspeditsiooni ettevõtjad peavad sellega just eriti arvestama! Teiselt poolt võib lõunamaa päike me põhjalase nahal valusaid nahahaigusi erüteeme välja kutsuda. Eriti äratavalt mõjuvad ses suhtes just violett kiired, n. n. keemilised kiired ja selle vastu võitlemiseks tekib organismi ettevõttel naha alla pigment, värvollus (lõunamaalaste nahk on pruun, neegritel koguni must), mis violettkiiri peab paratiseerima, halvama. Halvasti mõjuvad ka soojuse üksustest vaesed, kuid rikkad valguse ja keemiliste üksuste poolt päikese kiired jäämägedel. Kõiksugused rikked käivad kaassas nende turistidega (just naha, silma ja ainetevahetuste elundite ajal.

Ent siiski kõige selle juures on päikesel inimese kohta suur tervendav mõju, arstimises, kui ka puht hügieenilisest seisukohast rääkides. Päikese kiirte mõjul ei tunta näituseks Indias, kus temperatuur suvel 60° C. ulatab, sugugi kondi tuberkuloosi (tänavatel vastutulejad, kel üks jalg teisest 60° C. on kondi tuberkuloosi läbi põdenud ja haavaarsti poolt üks jalg neil lühemaks tehtud), kunas see meil üks vastikumatest on (inimest eluks ajaks sandiiks teha!); ka on läbilõõnud teaduses Bier'i ettevõttel vaade Koenig'ile vastandiks, et

Mensend'eecki kooli õpilaste harjutused vabas looduses. Viimasel ajal propageeritakse välismaade sporditeadlaste poolt katmatust kehakultuuris, mis aitaks suure füüsilise tulu kõrval, mida päike ja õhk vahenditult paljale ihule avaldavad, veel tervendada ilutunnet ja kasvatada moraali.

kondi tuberkuloosi mitte operatiivselt, vaid konservatiivselt päikese kiirtega peab arstima. Eks ole selleks ka see heaks selgituseks, et indulased kondi tuberkuloosi haigeks jäävad, kui nad Euroopasse elama rändavad! Päikese kiirte mõjul sünnivad hapniku põlemisprotsessid ja söehappe eemaldumine energilisemalt, haemoglobiin — vere värvollus — omas värvirikkus küllastub soovitatavalt, naha alla tekib tarvilisel arvul pigmenti — üks tarvilikum organismi kaitseabinõudest, — higi jne. eristub rohkemal arvul, seega kahjulikud ained saavad küllaldaselt ja kiiremalt eemaldatud organismist, — sõnaga saavad konsententsid tõmmatud sarnastele haigustele, kui rahiit (Inglisahaigus), kõiksugused vere enese (värvolluse, libledede jne.) haigused, skrofuloosid jne. laste juures, rasvanemise, podagra, kroonilise reumatismi jne. vastu täiskasvanute juures.

Päikese end arstida ei ole lubatud tiisikuse juures (kopsutuberkuloos, tiisikus), palaviku ajajärgus ühes öösiste higistamisega, veresoonte lubjastumise juures, teravate külgehakk. haiguste juures, ja kõiksuguste verekaotuste puhul; ka närvihaigete peale otsekohesed päikese kiired ei mõju hästi.

See oleks siis ülal haiguste kohta. Päikese kiirte on aga eriline haigustest eemaldamise, profülaktiline tähtsus terve juures. Paar tundi enne ja pärast sööki on paremad aegadest päikese käes lamada, iga 5—10 minuti järele ühelt küljelt teisele end kääntes, et mitte end ära kõrvetada lasta või enne vanni võtmist end vaseliini või mõne õliga (linaõli) kokku määrada. Vannide kestvus (külm lapp veega pea peale!) oleks vahel 1/2—1 1/2 tundi päeva kohta. Pärast vanni 18—20° C. veega end pesta või pisut suplema! Kosutav, tõsi, osalt väsitav, on tunne pärast vanni, kuid seepärast on elundid elavasse tegevusse nagu uuesti astunud, tundub soontes vere kõrval ka jõudu liikuvat, ürgjõudude ärkamist. Ilmtingimata peab

siin nimetama, et päikese kiirtele nii keha, kui vaimu peale on hea mõju. Meie teame seda ka sellest, et Finsen, üks esimestest päikese kiirtest kirjutajatest arstiteaduses ja selle tarvitajatest mitmesuguste haiguste juures (ta tarvitab, tõsi küll, n. n. negatiivseid päikese kiiri — ühe liigi kiiri, näituseks punaseid spektris) juba selle peale tähelepanu juhtis ja psüchiaatrid oma haigeid ka mõnel pool üksikute värviliste valgustustega rahustada osalt võinud. Eriti hästi näeme meie seda aga eneste peal, pärast vanni. Igatahes tuleb siin teada seda, et iga üksik on terve üksus oma ette ning päikese vannide määramine peab määratud olema vastavalt tema võimetele, aeg-ajajärguline olema ja oma intuitsiooni järele talitamine on siin tähtigi täiesti kahjulik, eriti neil, kellel kopsutiisikus! Vannid kestku esimesel päeval 5—10 minutit, üle tunni palju ärgu mindagu, et liiga tugevat reaktsiooni organismis mitte välja kutsuda otstarbetult.

Nüüd peataksime pisut õhuvannide juures. Harilikult unustatakse seda täiesti, et me päikese vanni võttes oleme kahe mõju all: päikese ja õhu mõju all. Kui aga päikest ei paista ja ilma katteta viibime kuskil vabas looduses, siis oleme õhuvannide mõju all. Ehk küll õhuvanne nii kaua juba võetakse, kui inimsugu vana, on viimasel ajal ainult teadus siia juure asunud oma sõnaga ja nende mõju inimorganismi peale kirjeldanud ja mõnda haigust õhuvannidega arstibki. Organism, ümbritsetud riietega, millesse koguvad higi ja rasvanäärmete ekskreedid, otsib tahtmata omale väljapääsu teed ja puhtust saunades ja värskes õhu käes lamamise näol, arusaadavalt eriti veel nõuab seda sportlase organism. Õhuvanne võttes päeva ajal, kus päikest ei paista, võtame meie seega, tõsi küll, ka valgustusvanne (ööseti võiks ka õhuvanne võtta), kuid see on sootu teine asi, vastandiks sellele, kui me räägime päikese vannidest ja nende toimest, kui niisugustest organismi peale.

Õhuvannidest.

(3. lehekülje järg.)

Õhuvannide tarvitamine on välismaa sanatooriumides laialt tarvitusel. Võiks rääkida õhuvannidest toas ja õhuvannidest vabas õhus; temperatuuri mõttes rääkida külmadest ja soojadest õhuvannidest.

Õhuvannidest rääkides, tuleks aga ka arvestada just aastaajaga, talve või suvega, mis tähtsaks teeb selle küsimuse eriti haigeid arstides.

Kui meie külmavõitu (10° C.) õhuvannide mõjust organismi peale räägime, siis näeme, et inimesel tema mõjul süda hakkab kiiremini peksma, puls muutub täieliseks pärast õhuvanne ja lööb pisut harvem, hingamine hakkab sügavnema, seedimiselundite, soolikate juurest saab üleliigne veri eemale juhitud, seedimine muutub korrapärasemaks, ergukava, eriti just pinnalise ergukava närvid saavad rahustatud, kosutatud; meeleolu paraneb.

Kui me sooja, ehk võtame äärmsusekuuma, kuiva õhu mõju inimese organismi peale tahame tähele panna, siis pakub meile head pilti selleks Rooma või Türgi saun. Inimene hakkab higistama, temperatuur tõuseb inimesel $\frac{1}{2}^{\circ}$ — 1° C. hingamine muutub pealiskaudseks, — sõnaga tulevad nähtused ilmsiks, mis lahkkumivad esimestest, külmadest õhuvannidest. Meie leiliga saunas tõuseb temperatuur 2 — 3° C, inimesel kuni 39° ja rohkem kraadini. Siinkohal rääkida muidugi on mõeldud ainult jahedast ümbritseva õhu vannidest, külmadest vannidest, mitte vannidest kinnistes kuumades ruumides (thermidest, saunades jne.). Peale selle tuleb sauna, kuuma õhu mõjust rääkides ka vee auru silmaspidada, mis külma õhuvannide võtmisel mitte arvesse ei tule. Kuumad õhu vannid aga (väljas 30° vilus; päikest ei paista) ise oleksid oma mõju poolest üldiselt sama toimegagi ja neid soovitada tuleb ainult vastavatel korradel, nii kui kuiva õhuga saunagi mõnele haigustele soovitataks ja terved ka sauna lähivad. Mis aegadesse puutub, kus jahedaid, külme vanne kõige parem võtta oleks, siis oleksid need k. 6—8 hommiku ja k. 6—8 õhtu, seega päeva kohta tugeva inimese jaoks tuleks neil suve- ja kevadaegadel neli tundi, nõrga inimese kohta 2—3 tundi. Väga soovitav, kui neid õhuvanne ka talvel toas ahetakse võtta, et talvel lahti oleks, toa temperatuur 12 — 15° C oleks esmalt, esialgu kaks korda à 15 min. Vanne võetakse (hommiku ja õhtu) kerge võimlemisharjutuste saatel, pärast poole toa temperatuuri madalamaks lastakse minna ja pikemat aega (t° — 10° C) võimeldes, harjutades ($\frac{1}{2}$ tundi) vanne võetakse. Üldiselt alla 10° C ei tohi toas õhuvannide t° lasta, nõr-

Kalev - TJK 2:1.

Kaitsja Liivari poolt tehtud kaks väravat otsustasid mängu.

TJK karika finaalingi esimene võistlus Kalevi ja TJK vahel peeti 9. juulil Spordi väljal. Hiljutise Eesti—Soome maavõistluse järele oli pealtvaatajaid sellele võistlusele ilmunud vähe — alla tuhande. Ka ei olnud koosseisud täielikud. TJK-l oli Jürgensoni kohal tsentriforwardiks Lagriküül; Kalevil puudusid Pihlak, Ellmann ja Kaarmann. Selle tõttu nägi Kalevi poolkaitse järgmisena välja: Kalkjot—Lello—Paalberg ja edurivi Väli—Röks—Fischer—Joll—Brenner.

Mängu oma loomu poolest oli väga perekondlik ja hubane. Mängu headusest oli sedavõrd rohkelt puudu, et pealtvaatajad võisid mängu jälgida ilma kireta ja heasüdamliku muige või naeratusega näol.

Väljapoole valikuks olid koos kolm meest: R. Pöder (kohtunik), O. Silber (TJK) ja R. Liivar (Kalev), kes kõik kolm oma „mängu seisuse“ poolest on backid. Need kolm meest õiendasid tähtsa poolte valimise toimingut, kuigi see sumbunud, päikese ja tuuleta ilma tõttu ainult vormi täitmine oli.

Mängukäigust on märkida: algul lööb Lass väljalöögil ühe palli vastu Viikbergi, pall pörkas aga vähe ära ja Lass sai ta veel kätte. 22. min. Väli läbitung ja nurgalööök Kalevi heaks, Vain piirimehena vehib aga lipuga ja näitab käe peale. 30. min. lööb Lass ja pall pörkab uuesti TJK mehe vastu ja vuhiseb väravapostist ainult nappilt mööda. 39. min. sööda Joll Brennerile, see tungib läbi ja tsenderdab. Fischeril ei puudunud palju väravast. 40. min. lööb Joll, kuid pall tuleb Kurbisest tagasi, siis saab Röks ja lööb, pall tuleb uuesti

tagasi, kolmanda löögi teeb Fischer ja lööb sisse, kuid kohtunik viistab ofsaidi! Ei ole ju ofsaidi sarnasel olukorral, mil pall saadakse vastasväravavahilt.

Poolaja viile tuli 43. minutil, s. o. 2 minutit varem. Seis 0:0. Üldiselt TJK suurem aktiivsus ja ka värava võimalusi, mida mehed ei osanud nagu harilikult kasutada.

Teisel poolajal vabalööök TJK heaks 20 mt. pealt. Situatsioon värava ees lõppes Jürissoni poolt tehtud möödalöögiga. 11. min. Jürisson veab läbi, värava all ilmub Lass ebakindlat tegevust ja E. Pöder lööb TJK heaks 1:0.

Kalevil näib tasumine raskeks minevat, kuid lahenduse toob 25. min. vabalööök Kalevi heaks. Lööki toimetas Liivar ja saatis palli 18 mt. pealt toredusega TJK võrku. See oli täielikult kapteni löök. Nüüd lähleb pealetung rohkem Kalevi kätte. 42 min. lööb Fischer posti. Lõpuminutil, kui lõbusa lisaaja mängu peale juba kindel oldi, määratakse järsku penalty Kalevi heaks Sepa handsi eest. Ka selle löö sisse Liivar. Nii tuli kaitsjal teha üks kaks väravat, kuna forvardid kauni nulliga leppisid.

Ofsaide mängus oli rohkelt, terwelt 32. Sellest arvust oli Kalevi edurivi ofsaide 25. Tähendati, et forvardid peavad tulukaks selle tõttu ofsaidis seista, et siis ometi märgitaks nende väljal olemist, kuna nende olemasolu muidu üldse tähelepanud ei oleks. Kohtunik R. Pöder viistab liialt ja mitmel korral mitte õige arusaamisega ofsaidist ja foulit.

gematel inimestel olgu t° (3:2 võrra) kõrgem.

Jahedad õhuvannid just nõuavad seda silmaspidada, et mitte külmetamiseni end viia, vastasel korral kohe end riietada, kehaliisi harjutusi tegema hakata. Pärast vanni oleks tarvis kohe soe dush! Jahedate õhuvannide peatülesanne seisab just selles, et ta inimest värskendab, kõik neurasteenikerid saavad vastavate leade sisseseadetega haigemajades arstitud värsket jahedavõitu õhuga, kumaš ta inimest nagu ergukavaliselt elustab, somaatiliselt kaudselt aga tugevasti karastab. Südameklappide, neeru-, tiisikusehaiguste juures ei tohi aga iganes mainitud vanne tarvitada!

Sellelega oleksid siis mõned sõnad öeldud päikese- ja õhuvannide mõju (toime) koh-

ta, — hea oleks, kui sportlaskonna huvid ise sunniksid omale detailsemad seletusi otsima vastavatest töödest või arstikond kord lähemale asuks me tervetele, elurõõmsatele sportlastele!

Tartus, 9. juulil 1925. a.

Dr. H. Jürgenson.

Graveerimise, emailleerimise ja kullasepa tööks

R. REKKOR

Tallinnas, Niguliste tän. 18 (hoovi peal) valmistab kõikidele spordi liitudele, sõngutele — rinnamärke, ohvitseridele kokarde ja trafareite.

Suvehooaja lõbusam eeskava tänasest peale kino **Faunis**.

Goldwyn-farss
Õnnetu päev.
Peaosas
Eddie Lyon.

Fox-grotesk
Kaksik-õed.
Peaosas
Dodo.

Pathé farss
Püüdkerast.
Peaosas
Mac Sennett.

Fox-Filmi grotesk lõvi-
de ja teistsuguste
pudulohustega
Peidetud varandus.

Goldwyn-grotesk
Kuu-tõbine.
Peaosas
Eddie Lyon.

Kõik need filmid jooksevad esimest korda Tallinnas! Naerate pisarateni.

Kergejõustiku varia. E. Spordilehe maleosakond.

Tallinna Eesti Maleseltsi häälekandja.

Tegev toimetaja J. Tünn.

Nr. 28 (34), 14. juulil 1925.

Ringvaade.

Tallinn. TEMS-i omavahelise turniiri seis on järgmine: Israel 9 p. (10), Raudvere 5½ (6), Hindberg ja Krause 5½ (7), Nedsvezki 4½ (7), Perli 4 (11), Larjukov 3½ (7), Rotberg Fr. 3½ (9).

Matshis TEMS — Turu on tehtud järgmised käigid:

Mäng nr 1.	Mäng nr 2.
TEMS — Turu	Turu — TEMS
8... Of5—d7	7. Oc1—e3 b7—b6
9. Lb5—d3 e7—e6	
10. Rf3—e5	

Wiin. Nelja linna võistlus Berliin — Budapest — Praaga — Wiin lõppes Wiini meeskonna võiduga, kes Budapestiga viigi tegi ja Berliini ja Praaga vastu võitis. Teisele kohale tuli Praaga, kes võitis Budapesti ja Berliini. Kolmas oli Budapest ja neljas Berliin.

Moskva. 1. novembril algab suur rahvusvaheline turniir 16—18 osavõtjaga. Nõusolekut osavõtmiseks on avaldanud: Em. Lasker, Réti, Grünfeld, Tartakover, Rubinstein, Spielmann ja Bogoljubov. Auhinnad on 1000, 700, 500, 350, 250, 150, 100 ja 50 rubla.

Mäng nr. 15.

Mängitud 1925. a. Marienbadi meisterturniiri 4. voorus.

Valge: D. Przepiorka	Must: A. Nimzovitsh.
1. d2—d4 Rg8—f6	13. Oh4—g3 Rf6—h5
2. Rg1—f3 b7—b6	14. Rc3—b5 e6—e5
3. c2—c4 Oc8—b7	15. Rf3 : e5 Rh5 : g3
4. Rb1—c3 e7—e6	16. Re5 : c6 Oc5 : f2+6
5. Ld1—c2! c7—e5	17. Ke1 : f2 Rg3 : h1+
6. d4 : c5! Of8 : c5	18. Kc2—g1 Ob7 : c6
7. e2—e4 Rb8 : c6	19. Rb5 : d6+ Ke8—f8
8. Oc1—g5 h7—h6	20. Lc2—c3! Vh8—g8?
9. Og5—h4 d7—d6?	21. Rd6 : f7! s) Kf8 : f7
10. Val—d1! Ld8—e7	22. Oe2—h5+ Kf7—e6?
11. a2—a3 a7—a5	23. Oh5—g4+! ja viik
12. Of1—e2 g7—g5	igavese tule tõttu!)

Przepiorka ja dr. Tartakover'i (T) märkused.

1. Teichmanni poolt sarnaste seisude jaoks soovitatud strateegia, et võimaldada e4 (T).

2. Vukovic'i vastu mängis Przepiorka (Raab 1924) kohe 6. e4, mis paistav tugevamana.

3. Tähelepanu vääriv uuendus. Alehin mängis mu vastu (Pistyan 1922) 9. ... R4 millele järgnes 10. R : d4 O : d4 11. f3 Lb8 12. Og3 Oe5 13. O : e5 L : e5 14. Ld2 0—0 15. 0—0 parema seisuga valgele.

4. On huvitav sedastada uuema mänguviisi püüdeid, mis ei seisa halastamatus surumises kuningatiival, kuid mis sellevastu rahuldub võimalikult kiire pahemtiiva arendamisega (T).

5. Annab aset mõlempoolsetl saravalt läbi viidud löömingule. Soliidim oli musta käikude

ümberpaigutamine: 14... R : g3 15. h : g ja nüüd e5, mis oleks viinud, peale 16. Ld2 0—0—0! ja pärastpoole võib olla f5, seisule, mida raske hinnata (T).

6. Vale oleks 16... O : c6 17. h : g O : e4, sest valge võidaks orbi (orp-oda või ratsu): 18. Lc3 Vg8 19. b4. Sellevastu oleks 16... Lf6 17. f : g Lf2+ järele igavene tuli tulnud.

7. Kahtlane oleks 20... Vh7. Valge oleks siis võinud e5 läbi kardetavalt suruma hakata.

Kui selle järele mustale aega jäta, siis teeb ta 21... Vd8 säilitades ainelise ülekaalu. Kuid eelmiste kahimiste loogika nõuab valge juhi mõtelennu energia uuendamist (T).

8. Pika mõtlemise järele loobub valge näiliselt purustavast 21. e5. Mustal on nimelt ülesandeline peensusega vastus: 21. e5 Vd8 (ähvardab V : d6) 22. Oh5 e4! 23. Vf1 Of3! 24. gf g3! ja must võidab; või 24. K : h1 Lh4 25. O : g4 O : g2+! 26. K : g2 L : g4+ ja must võidab kergesti.

9. Sunnitud, sest 22... Kf8 peale surmab 23. Vf1+ (T).

10. Oda mõju, kes kahel kallul domineerib on tähelepanu väärt (T).

11. Turniiri ilusaim viik (T).

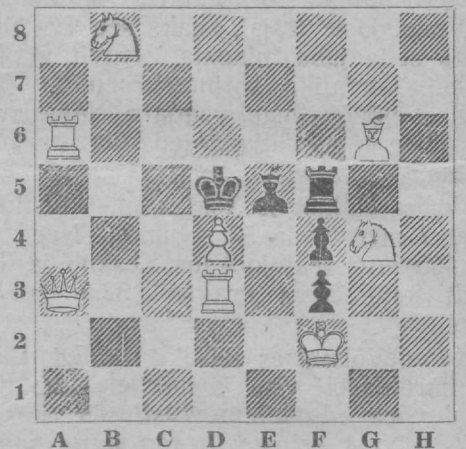
On selge, et must lööb võidukalt tagasi võidukatse 23. Lh3+.

Ülesanne nr. 25.

V. Mikenas, Tallinn.

Esitrikk.

Must: Kd5; Vf5; Oe5; Ef3, f4 (5).

Valge: Kf2; La3; Va6, d3; Og6; Rb8, g4; Ed4

(8). Kadu (matt) 2 käiguga.

Lahendused.

Ülesanne nr. 23. 1. Rc5—c6. Hea ülesanne Õige lahenduse saatis V. Mikenas.

Narva-Jõesuu Kalevala võistlusel.

R. Ütt 6,34 kaugust. — Kaks uut Virumaa rekordi.

Narva-Jõesuu Kalevala omavaheliste kergejõustiku võistluste tehnilised tagajärjed 5. juulil: 100 mtr. — 1. K. Vitsut 12,1; 2. J. Rubanovitsh rünnu osa järel; 400 mtr. — 1. K. Vitsut 58,6; 2. J. Reitsnik 10 meetrit järel. Kuul — 1. J. Oissar 11,82 (uus Viru rekord); 2. Soosaar 10,10. Oda — 1. J. Oissar 45,90; 2. J. Reitsnik 37,83; 3. Vitsut; ketas — 1. Soosaar 33,63; 2. J. Oissar 30,90; kaugus — 1. J. Rubanovitsh 5,91; 2. Vitsut 5,45. 3. Oissar 5,35; kõrgus — 1. J. Rubanovitsh 1,48; 2. Vitsut 1,43; kolmik — 1. J. Rubanovitsh 11,16; 2. K. Vitsut 10,74; 60 mtr. noortele — 1. V. Silbermann 8,3; 2. N. Luutus 2 mtr. järel; 3. F. Birkenfeldt; kuul noortele (5,44 kg.) — 1. E. Silbermann 12,50; 2. V. Silbermann 11,69; 3. N. Luutus.

Väljaspool võistlust võttis osa R. Ütt, Narva Kalev, näidates järgmiseid tagajärgi: kuul 10,05, ketas 28,80 kaugus 6,34,5 (uus Viru rekord), kolmik 12,17 ja kõrgus 1,60.

Evak.

Kalevi omavahelised ujumise võistlused

peeti 12. juulil Pirital seltsi basseinis. Seati üles 2 uut Eesti rekordi.

Tagajärjed: 50 mtr. rinnuli naistele —

1. Laubach 58,3; 2. Maishak 1:10,5; 50 mtr. wabalt naistele 1. Laubach 54,9; 2. Tõrvand 55,1; 3. Moishak 61,6; 50 mtr. wabalt noortele — 1. Olbrei 45,1; 2. Bernadt 46,3; 3. Roos R. 46,6; 50 mtr. wabalt — 1. E. Ernesaks 33,9; 2. Mikkov 40,9; 3. Mihelson 41,1; 100 mtr. rinnuli noortele — 1. Schiller 1:43,9; 2. Ünapuu 1:46,3; 3. Roos R. 1:52,4; 50 mtr. seljali naistele (noortele) — 1. Ilse Laubach 1:01,2; 2. Moishak 1:06,3; 50 mtr. seljali noortele — 1. Olbrei 49,8; 2. Neiland 55,7; 3. Schiller 1:15; 100 mtr. rinnuli naistele noortele — 1. Laubach 2:04,5; 2. Tõrvand 2:08,7; 100 mtr. rinnuli — 1. V. Ernesaks 1:29,8 (uus Eesti rekord); 2. Pärtelson 1:38,2; 3. Papp 1:48,3; 25 mtr. wabalt — 1. E. Ernesaks 13,2 (uus Eesti rekord); 2. V. Ernesaks 15,2; 3. Mikkov 16,0.

Lõpuks oli hüpete demonstratsioon tornist ja veevallimäng Kalevi 1. ja 2. vahel, mis lõppes 1. meeskonna võiduks 3:0.

Ameerika esivõistlused

peeti juuli alguspäevil San Franciscos. Kõigil aladel saavutati väljapaistvaid tagajärgi. Telegraafi teel on Euroopasse saabunud seni ainult esimeste saavutused. Need on:

100 yardi — Hussey 9,8; 220 yardi — Scholz 20,8; 440 y. — Cook 49,2; 880 y. — Helfrich 1,56,6; 1 miil — Buker — 4,19,4; 120 y. tõkkeid — Gutherie 14,6; 220 y. tõkkeid — Brookins 23,8; 440 y. tõkkeid — Taylor 53,8 (ilmarekord); kaugus — Hubbard 7,73; kõrgus — Osborne 2,00,7; kolmik — Martin 14,61; kuul — Houser 14,27; ketas — Houser 47,70; vasar — McGrath 52,44; raskus — McGrath 11,19; oda — Bonra 65,19.

Rootsi jalgpallimeeste kehakaal

enne Austria—Rootsi jalgpalli maavõistlust oli-Lindberg 83 kg., Lundgren 70, Krook 72, Friberg 72, Klingström 64, Wenzel 74, Rydeli 71,5, Kaufeldt 70,5, Keller 73 ja Kock 74 kg.

49.81 ketast!

Omaeegne tuntud Ungari kettaheitja Ambrozj kes praegu Jugoslaavia alam, olla seal ühel väärikusel võistlusel heitnud ketast 49.81.

Nurmi on viimase 5 aasta jooksul võistelnud 500 korda, Dempsey aga kõigest 2 korda tõsiselt. Kumb on suurem meist atleetidest, küsib Saksa Fussball.

Austrialaste suur võit Viiburis.

Pühapäeval võistles Austria meeskond Viiburis sealse linnameeskonna vastu. Viiburlased on mängijateks, kes Soomes võõrastele tihti üllatusi valmistanud.

Nüüd panid nad agaralt ka Austria pallikunstnikkudele vastu ja esimene poolaeg andis austrialastele ainult napi võidu 1:0. Teisel poolajal murdsid austrialased viiburlaste vastupanu täielikult ja löid esimesele lisaks veel 7 väravat.

Lõputagajärg seega 8:0 Austria suureks võiduks.

Gösta Löfgren

juhhib tänast võistlust austrialaste ja Eesti rahvusmeeskonna vahel. Ta on Eesti pallimeestele vana tuttav. Eestlastel on seni tema vile takti all tulnud vastu võtta 3 kaotust: jääpallis Soomega 0:22, 1922. a. Helsingis jalgpallis 2:10 ja läinud aastal Stokholmis Rootsiiga 2:5. Nagu näha, on küll meie kaotused tema juhtimise all läinud järjest väheneva tendentsiga, mis mõningal määral lohutust pakub. Küsimus on, missugune tuleb resultaat täna, mil G. Löfgren vilistab neljandat korda valgesärgimeeste suurel võistlusel.

Hubert Houben

võitis 8. juulil oma kodulinna Krefeldis uuesti Paddocki ja Murchisoni.

Tagajärjed olid: 100 mtr. — 1. Houben 10,6; 2. Paddock ½ mtr. järel; 3. Murchison, rinnaosa järel.

200 mtr. jooksis Schüller. Saksa. ajaga 21,1, kuid siis selgus, et maa rikkus oli tegelikult ainult 190 mtr.!

800 mtr. võitis Wollmer. Saksa. ajaga 1.59,4 hollandlase Pauleni ees, kes 1 mtr. maha jäi.

Jack Dempsey

lahkus Euroopast 8. juulil. Teda saatma Pariisis oli ilmunud suur rahvahulk. Dempsey võtvat omale vastasena lähemal ajal vastu kas neeger Willis või Gene Tunney. Esimene võitis hiliuti Weinerti ja teine löi k.-o. Tom Gibbonsi.

Viljandi spordiühing — Türi spordiring

võistlesid 12. juulil Türi Kesk-Eesti ringkonna poolfinaalis. Võistlust juhtis J. Hargel, kes mängu kohta teatab meile järgmist.

Viljandlased tegid hea õnnega esimesel poolajal 3 väravat, kuigi türilased mängus ülekaalus olid. Teisel poolajal oli türilaste ülekaal täielik, kuid türilased ei suutnud tasuda rohkem kui ühe värava. Tagajärg 3:1 (3:0) Viljandi heaks jäi lõpuseisuks.

Kesk-Eesti finaalis kohtuvad Viljandi spordiühing ja Pärnu Tervis. Favoriidiks on Pärnu.

Austrialased — Gefle 7:3.

Teisipäeval, enne sõitu Helsingi, võistlesid austrialased Gefles Gästriklandi koonduse vastu ja võitsid 7:3 (2:1).

Võistlused Kaunases

E. Spordilehe Kaunase kaastööline traaditab, et laupäeval seal Insterburgi Sportverein võitis Malkkabi üle 2:1 (2:0). Pühapäeval võistlesid sakslased LFLS-i vastu 3:3 (1:3).
Joh. H.mn.

— Alliku spordiring võitis 5. juulil ÜENU Saue osakonna 1:0(0:0).
Vaade.

Sport 3 võitis 11. juulil oma väljal treeningmatshis Võitleja reservmeeskonda 5:0 (3:0). Nõrk oli Võitleja väravavaht, kelle arvel 3 väravat. Spordi meeskonna ülevõrdamine väljal ebasportline. Vahek. Bersin (Sport).
—gl.

Esimese järgu võõrastemajad
Tallinnas

„Kuld Lõvi“ | „Peterburg“

Harju tän. nr. 40 | Rataskaevu t. nr. 7
Kõnetr. 3-36 ja 18-40 | Kõnetr. 244.

Numbritoad ainult reisijatele
Hinnad 300—1000 mk.

SUUR LADU
kirjutusmaterjali- ja kantselei-
tarbeasju

PHILIPP SCHAEFFER

Tallinn, Harju tän. 21. — Kõnetr. 12-12.

Ainumüük Eestis:

„UNDERWOOD“ kirjutus-
masinad
„DALTON“ }
„LIPSIA“ } arve-
„HANNOVERA“ } masinad
„MERIVAARA“ Soome tulekindlad
rahakapid
„MONAX“ paljundamisaparaadid.

Millest

on tingitud mõne sportlase silma-
torkav edu?

šokoladi järjekindlas tarvi-
misesel.

Ed. RADIUS'e
kullasepa äri

Sauna tänav nr. 1.

Soovitab igasuguseid spordi-
võistluste auhinde, serviise ja
muid kuld- ja hõbeasju.

M. Andreesen

Meesterahva
rätsepa äri

Tallinn, Rataskaevu tänav nr. 14.
Kõnetraat 17-54.

A./S. BALTI SPORDIRIISTADE VABRIK

Asutatud 1913. a.

TARTUS, Aurulaeva tän. nr. 1

on täielikum spordiabinõude vabrik Eestis. Soovitab mõõdukate hinda-
dega abinõusid kõigi spordialade jaoks. Abinõud seisavad täielikult väl-
jamaa paremate firmade saaduste kõrgusel.

Esitaja Tallinnas: O.ü. „ESTO“, Pikk tän. 47.

Illustreeritud hinnakirjad saadetakse soovijatele maksuta.

O.-ü. „ESTO“

Pikk tänav 47 TALLINNAS Kõnetraat 10-02

Suurem spordiäri Eestis.

Soovitab spordiabinõusid kõigil aladel täielikumas väljavalikus ja tuntud headuses, spordi-
kirjandust ja Eesti paremate sportlaste ülesvõtteid.

Kõige kasulikum sporditarbenõude ostukoht
on

„Sport“

Tartus, Rüüfli tän. 11, kõnetraat 602.

Koolidele ja spordiseltsidele hinnaalandus.
Kauba headuse eest täielik vastutus.